

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนกันยายน ๒๕๖๑
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				% การเปลี่ยนแปลง	
	ส.ค. 2560	ส.ค. 2561	ม.ค.-ส.ค. 2560	ม.ค.-ส.ค. 2561	ส.ค. 60/61	ม.ค.-ส.ค. 60/61
1. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	552.39	627.18	4,381.94	4,322.79	13.54	-1.35
2. ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ	280.79	376.59	2,464.31	2,081.53	34.12	-15.53
3. อาหารสัตว์	232.03	228.91	1,444.88	1,610.22	-1.34	11.44
4. ข้าว	181.97	182.92	1,215.22	1,342.64	0.52	10.49
5. กุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง	128.51	177.37	551.46	1,031.48	38.02	87.05
6. ผลไม้สด	15.39	18.55	82.94	83.99	20.50	1.26
7. ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	0.70	0.59	3.48	5.46	-16.16	57.10
8. สินค้าเกษตรอื่นๆ	1,122.54	1,283.87	8,291.52	8,012.60	14.37	-3.36
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	2,514.33	2,895.99	18,435.74	18,490.71	15.18	0.30

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- สินค้าเกษตรและอาหารกลุ่มที่ออสเตรเลียนำเข้าจากไทยสูงสุดคือ กลุ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมง โดยในช่วง ม.ค.-ส.ค. ของปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าการนำเข้ารวมกัน ๗,๔๓๕.๘๑ ล้านบาท แต่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๐.๕๒ สินค้าเกษตรกลุ่มอาหารสัตว์ ข้าว ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วง ม.ค.-ส.ค. ของปี ๒๕๖๑ โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๑๖๕.๓๔, ๑๒๗.๔๒ และ ๑.๙๘ ล้านบาทตามลำดับ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลีย มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๕๔.๙๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
- ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ มูลค่าการนำเข้ากลุ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมง มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒๑๙.๔๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๒ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า นอกจากนี้ สินค้าผลไม้สดยังมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น ๓.๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๐ โดยภาพรวมสถานการณ์การนำเข้าสินค้าเกษตรของออสเตรเลียจากไทย ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๓๘๑.๖๖ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕.๑๘ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

๓.๑ สินค้าไทยถูกปฏิเสธการนำเข้า ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มีสินค้าถูกปฏิเสธการนำเข้าจำนวน ๑ รายการ ได้แก่

- สินค้ากุ้งต้มทั้งตัวแช่เยือกแข็ง ผลิตโดยบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่ง ถูกตรวจพบเชื้อจุลินทรีย์ *Vibrio cholerae* เกินปริมาณที่กำหนด สินค้านี้จัดเป็นอาหารที่มีความเสี่ยงซึ่งจะต้องสุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์เชื้อเมื่อนำเข้ามายังออสเตรเลีย โดยไม่อนุญาตให้มีการตรวจพบเชื้อ *V. cholerae* ในตัวอย่างขนาด ๒๕ กรัม สินค้าชนิดเดียวกันในรุ่นต่อไปจากบริษัทฯ จะต้องถูกตรวจสอบทุกรุ่นจนกว่าจะสามารถแสดงให้เห็นว่าสินค้าเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศออสเตรเลีย ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมประมง และ มกอช. รับทราบเพื่อแจ้งผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องทราบแล้ว

๓.๒ ข้อคิดเห็น/แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ผู้ประกอบการควรเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กำหนดให้ต้องมีการตรวจวิเคราะห์เชื้อจุลินทรีย์และสารตกค้างในกุ้งต้มแช่เยือกแข็งก่อนการส่งออก ซึ่งก่อนหน้านี้บริษัทฯ ถูกระงับการส่งออกกุ้งดิบแช่เยือกแข็งเป็นการชั่วคราวมาตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑ เนื่องจากตรวจพบเชื้อไวรัส WSSV และอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขวิธีการวิเคราะห์โรคให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ควรเร่งดำเนินการแก้ไขโดยเร็วเพื่อให้สามารถส่งออกสินค้าได้ในช่วงปลายปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้นำเข้าสินค้าประมงออสเตรเลียมักดำเนินการสั่งซื้อสินค้าเพื่อเตรียมการสำหรับเทศกาลคริสต์มาส มิเช่นนั้นจะทำให้บริษัทฯ เสียโอกาสในการส่งออกสินค้าเป็นอย่างมาก

๔. กฎระเบียบการนำเข้า

- ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย เผยแพร่ประกาศอาหารนำเข้าเลขที่ ๑๒ - ๑๘ เรื่อง การควบคุม ณ ด่านนำเข้าเกี่ยวกับการใช้ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ในปลาทูน่าและปลากระพงขาว มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป โดยแต่เดิมกำหนดเฉพาะปลาทูน่าสด แช่เย็น หรือแช่แข็งเท่านั้น ขณะนี้ครอบคลุมปลากระพงแบบหันขึ้น แบบสำหรับหนึ่งคนบริโภค และแบบแล่บาง โดยจะมีอัตราการตรวจสอบร้อยละ ๕ เนื่องจากได้รับการแจ้งว่ามีการใช้ก๊าซนี้ในปลากระพงขาวด้วย การใช้ก๊าซก็เพื่อปรับปรุงสีของเนื้อปลา ซึ่งผู้บริโภคอาจเข้าใจผิดจากการปิดอายุและสภาพของเนื้อปลาที่แท้จริง

๕. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

- สถานการณ์การติดเชื้อ *Mycoplasma bovis* ในฝูงโคนิวซีแลนด์ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ พบฟาร์มติดเชื้อเพิ่ม ๑ แห่ง ในเขตทาสแมน ซึ่งคาดว่าเกิดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์ระหว่างฟาร์ม โดยอนุญาตให้ฟาร์ม ๒ แห่งสามารถดำเนินการใหม่ได้ ส่งผลให้ปัจจุบัน มีฟาร์มติดเชื้อทั้งสิ้น ๓๗ แห่ง โดยรัฐบาลนิวซีแลนด์ได้ดำเนินการจัดทำแผนออนไลน์เกี่ยวกับการตอบสนองระดับชาติในการจัดการปัญหาเชื้อ *Mycoplasma bovis* นอกจากนี้รัฐบาลนิวซีแลนด์ยังคงดำเนินการติดตามเส้นทางการเคลื่อนย้ายสัตว์ระหว่างฟาร์ม เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเพิ่มเติม
- การตรวจพบเข็มนาในสตรอว์เบอร์รีออสเตรเลีย เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๑ โดยพบครั้งแรกในรัฐควีนส์แลนด์ และลุกลามไปทั่วออสเตรเลียรวมถึงนิวซีแลนด์ ทั้งนี้ มีผู้พบเข็มนาในสตรอว์เบอร์รีรวมแล้วกว่า ๑๐๐ ครั้งทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังมีข่าวการพบเข็มนาในผลไม้ชนิดอื่นๆ อีก เช่น กล้วย แอปเปิล และมะม่วง ซึ่งคาดว่าจะมาจากพฤติกรรมลอกเลียนแบบ ขณะนี้รัฐบาลออสเตรเลียอยู่ระหว่างการสืบสวนหาสาเหตุดังกล่าวอย่างเร่งด่วน ขณะนี้ราคาสตรอว์เบอร์รีทั่วประเทศตกต่ำอย่างมาก มีการปรับลดจำนวนพนักงานเนื่องจากรายได้และผลกำไรที่ลดลง นอกจากนี้ คู่ค้าสำคัญได้แก่ รัสเซีย สหราชอาณาจักร และนิวซีแลนด์ ได้ระงับการนำเข้าผลสตรอว์เบอร์รีสดจากออสเตรเลียเป็นการชั่วคราวแล้ว ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย ได้ประกาศใช้มาตรการควบคุมชั่วคราวก่อนการส่งออกผลสตรอว์เบอร์รีสดตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นต้นมา โดยผู้ส่งออกต้องแสดงผลการตรวจสอบว่าปราศจากโลหะโดยใช้เครื่องตรวจจับโลหะด้วยการเอ็กซ์เรย์ (Metal Detectors/X-ray) ก่อนการส่งออก หรืออาจตรวจจับโลหะตั้งแต่ขั้นตอนในฟาร์ม นอกจากนี้ จะสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือแก่เกษตรกรเป็นเงิน ๓.๕ แสนเหรียญออสเตรเลียหรือประมาณ ๘.๗๕ ล้านบาท ในรูปแบบการให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัยอาหาร และ/หรือการตรวจฟาร์มและกระบวนการบรรจุสินค้า เป็นต้น รวมถึงการจัด Roadshow เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคในกระบวนการจัดการและตรวจสอบความปลอดภัยสินค้าต่อไป

๖. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- การส่งออกสินค้ากัญชงจากไทยมายังออสเตรเลียคาดว่าจะมีปริมาณลดลงเล็กน้อย เนื่องจากขณะนี้กรมประมงยังอยู่ระหว่างการระงับการส่งออกสินค้ากัญชงจากบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่งเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะแก้ไขปัญหาคาตรวจพบเชื้อไวรัสตัวแดงดวงขาวได้ อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะสามารถยกเลิกการระงับได้ภายในต้นเดือนตุลาคมนี้ เนื่องจากกรมประมงได้เดินทางไปตรวจสอบระบบที่ฟาร์มและโรงงานแปรรูปเรียบร้อยแล้ว มีเอกสารต้องแก้ไขเพียงเล็กน้อย
- สินค้าข้าวและอาหารแปรรูปมีแนวโน้มการนำเข้าดี โดยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

๗. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- เมื่อวันที่ ๔-๖ กันยายน ๒๕๖๑ สปช.แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมการประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและมาตรฐานอาหาร (SPS Expert Group) ระหว่างไทย - ออสเตรเลีย ครั้งที่ ๑๔ และคณะทำงานร่วมด้านการเกษตรไทย-ออสเตรเลีย ครั้งที่ ๑๗ โดยในฝ่ายกระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำออสเตรเลียเป็นเจ้าภาพ ณ นครเมลเบิร์น โดยในการประชุมได้ประกาศอนุญาตนำเข้ามะม่วงฉายรังสีจากประเทศไทยอย่างเป็นทางการ โดยฝ่ายออสเตรเลียประกาศเงื่อนไขการนำเข้ามะม่วงฉายรังสีจากไทยในเว็บไซต์ BICON เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2567 โดยเป็นเว็บไซต์รวบรวมข้อมูลการอนุญาตนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดของออสเตรเลีย ในขณะที่เดียวกันฝ่ายไทยประกาศอนุญาตนำเข้าพลับพลึงฉายรังสีจากออสเตรเลีย นับเป็นการเปิดตลาดสินค้าผลไม้ฉายรังสีเป็นครั้งแรกระหว่างไทยและออสเตรเลีย
- เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๑ สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมประชุมคณะทำงานร่วมการเกษตรไทย - พิจิ ครั้งที่ ๒ ณ กรุง Suva สาธารณรัฐพิจิ ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยและกระทรวงเกษตรพิจิ โดยฝ่ายไทยมีนายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหัวหน้าคณะฝ่ายไทย ในที่ประชุมได้หารือเรื่องความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันทั้งทางด้านพืช ปศุสัตว์ และเกษตรพันธะสัญญา ในที่ประชุมยังได้ติดตามเรื่องขออนุญาตนำเข้าแปดปรุงสุกของไทยผ่านทางนิวซีแลนด์ ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์แจ้งว่าจะประสานขออนุญาตส่งออกสินค้าแปดปรุงสุกจากไทยไปยังพิจิในภาพรวม และเชิญให้หน่วยงาน Biosecurity ของพิจิเดินทางมาตรวจประเมินระบบควบคุมตรวจสอบสินค้าสัตว์ปีกของกรมปศุสัตว์ในประเทศไทย
- ๑๐ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ สปช.แคนเบอร์รา ได้จัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าเกษตรไทย ในงาน Fine Food Australia 2018 ณ นครเมลเบิร์น ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มที่ใหญ่ที่สุดในออสเตรเลีย มีผู้ร่วมออกบูธในงานกว่า ๑,๐๐๐ ราย จากกว่า ๖๐ ประเทศ มีผู้เข้าร่วมชมงานกว่า ๒๖,๐๐๐ คน ทั้งนี้ สปช.แคนเบอร์รา ได้ประชาสัมพันธ์สินค้าข้าวอินทรีย์และข้าว Niche Market หลายชนิด ได้แก่ ข้าว กข ๔๓ หรือข้าวดัชนีน้ำตาลปานกลางถึงต่ำ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวมะลินิลสุรินทร์ ข้าวทับทิมชุมแพ และผลิตภัณฑ์ข้าวมะลินิลสุรินทร์พร้อมบริโภค กิจกรรมได้รับความสนใจจากผู้นำเข้าเป็นอันมาก
- ๒๓ กันยายน ๒๕๖๑ สปช.แคนเบอร์รา ได้จัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าเกษตรไทยในงานเทศกาลอาหารและวัฒนธรรมไทย ครั้งที่ ๑๖ ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา โดยมีผู้ร่วมงานกว่า ๖,๕๐๐ คน โดยได้ประชาสัมพันธ์สินค้าข้าวชนิดต่างๆ ของไทย รวมถึงผลิตภัณฑ์เห็ดแครงอินทรีย์ มีการหุงข้าวชนิดต่างๆ ได้แก่ ข้าว กข ๔๓ หรือข้าวดัชนีน้ำตาลปานกลางถึงต่ำ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวมะลินิลสุรินทร์ ข้าวทับทิมชุมแพ และผลิตภัณฑ์ข้าวมะลินิลสุรินทร์พร้อมบริโภค พร้อมทั้งแจก

ให้ผู้เข้าชมงานได้ชม ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมากและสอบถามถึงแหล่งที่สามารถซื้อสินค้าเหล่านี้ได้